

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . . . 4 frt.
 Félévre . . . . . 2 frt.
 Negyedévre . . . . . 1 frt.
 Megjelenik e lap hetenkint
 vasárnap, egy íven.
 E lap szellemi részét illető
 közlemények a szerkesztő-
 séghez, a pénzküldemények
 a kiadó-hivatáshoz külden-
 dők.

Szentesi Lap.

Vegyes tartalmu hetiközlöny.

Hirdetési árak:
 A három hasábra terjedő
 petitorsórtégyeszi hirdetés
 nál 18 kr., a két hasábosát
 12 kr., az egy hasábosért
 6 kr. számítatik.
 A „Nyilt-tér”-ben a három
 hasábos petitorsórtégyeszi
 15 kr. o. é.
 Bélyegdíj minden egyes be-
 íratásánál 30 kr.
 Bérmentetlen levelek nem
 fogadtatnak el.

Előfizetési felhívás

**„SZENTESI LAP”
 hatodik évfolyamának első negyedőre.**

Tudjuk, hogy, — midőn ez alkalommal lapunk támogatására újból fölkerjük t. olvasó könségünket, — a rövid évnegyed mely hátunk meggett van, csekély arra, hogy multunkra hivatkozhasnunk; azonban hisszük, hogy t. olvasóink e rövid idő alatt is meggyőződtek arról, hogy irányunk független, hogy erőnkhez képest hűven igyekeztünk a közérdeket folytonosan képviselni, s nyugodtan elmondhatjuk, hogy nem merült föl egyetlen közérdekű kérdés, melyet szó nélkül elejtettünk volna; e mellett igyekeztünk odahatni, hogy lapunk folytonosan tartalmas és változatos legyen.

Irányunk jövőre nézve is az eddigi marad; közérdek képviselése mellett a független, szabad szó kimondását föladatunknak fogjuk tartani, s teljes erőnkkel oda fogunk működni, hogy lapunk, ugy irányja, mint tartalmasságánál fogva, folytonosan megérdemelje a kellő támogatást.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . . . 4 frt.
 Félévre . . . . . 2 frt.
 Negyedévre . . . . . 1 frt.
 A szerkesztőség.

**Az ujon alakult helybeli „Segélyegylet”
 alakuló közgyűlése után.**

Nem ismeretlen dolog nálunk — nem pusztán városunkról, de széles e hazáról beszélünk, hogy a haladás által a kor színvonalára tolt mindenféle új intézményre, kezdetben a közöny tesztült megátalkodottságával szoktunk tekinteni. Nem vagyunk spekuláns nép. Előbb szeretünk

meggyőződni valamely dolognak hasznáról, s midőn a tapasztalat által érlelt meggyőződés mintegy kézzelfoghatólag láttatja velünk valaminek előnyét, jótékonyosságát: ekkor szükségszerűleg egész hévvel tömörülünk bizonyos közérdekű vállalat mellett. Legalább szép jelét tapasztaltuk nálunk legközelebb ezen körülménynek.

A szentesi „Segély-egylet” tíz évi pályafutásával ugyanis ez év végével befejezte életét.

E tíz év alatt városunk közönségének számtalanszor volt alkalma meggyőződni arról, hogy semmiféle pénzintézet nem üli föl oly tág értelemben a köznép érdekét, mint egy segélyegylet, mely már természeténél fogva is leginkább van hivatva a takarékosági ösztönt ébreszteni, ápolni, ezzel kapcsolatban a könnyebb szerű megtakarításra alkalmat nyújt, s amennyiben a kissé könnyen gondolkozókra köteleesség terhével nehezedik, általánosságban utat képez az anyagi jobbilet átalánosításához.

Ily tapasztalat mellett indult meg a mozgalom egy új segélyegylet létrehozásához, s most, midőn már tul vagyunk az alakuláson, ha tekintjük azon tetemes pártfogást, melyben a szövetség részesült, a legszebb reménnyel tekinthetünk az egylet jövője elé, azon aggodalmak mellett is, melyeknek fellegét már az alakuló közgyűlésen lehetett látnunk, s melyet már előre is széles körben hallunk számtalan részvényes ajakáról hangzani.

Ez aggodalom az alapszabályok azon pontjaira vonatkozik, melyekben az egylet kölcsönzési föltételei vannak letéve.

Hogy vajjon alapos, vagy szükségtelen-e ez aggodalom? Az alapszabályok eme kérdésre vonatkozó paragrafusát itt egész terjedelmében kö-

zölni, s ezzel kapcsolatban elmondani észrevételeinket nem látjuk fölöslegesnek.

14. §. A pénzkölcsönzés módjára következő elvek szolgának az egyletnél zsinórmértékül:

a.) Minden kölcsönkérő köteles az e célra szolgáló előjegyzési könyvbe nevét és a kölcsönkért összeg mennyiségét bejegyezni vagy bejegyeztetni.

Elvül tüzetik ki, hogy a kölcsönnyerés elsőbbségét ezen bejegyzés ideje határozza meg. Több egy idejű kölcsönkérő közt elsőbbséggel birand, ki kevesebb kölcsönösszeget kíván.

Kivételképen fölhatalmazatik az igazgatóság, hogy szegény sorsu s röktöni segély által nagyobb csapástól menthető tagnak 100 frtig terjedő kölcsön, minden korábban bejegyzettek előtt megszavazhasson.

b.) Azon tagnak, ki csak a heti befizetések által már betett összegnek $\frac{9}{10}$ kilenc tized részét kívánja kölcsönül: ez a szabályszerű kötelezvény kiállításával mellett, kezesség vagy jelzálogi biztosíték nélkül (Nem látjuk be okát, hogy mi szükség is volna itt akár kezes, akár jelzálogi biztosítékra, mikor a részvényes még azt sem veszi kölcsönül egészen, mit részvénye után már befizetett. Szerk.) az igazgatóság által megszavaztathatik.

c.) A $\frac{9}{10}$ cimen való kölcsönön tul nagyobb összeg azonban csak jótállás vagy fekvő birtok általi jelzálogi biztosíték mellett adatik és pedig, ha a kezes nem egyleti tag, csak ugy fogadtatik el kezesül, ha fekvő birtokban kellő és alább leirt törvényszerű biztosítékot nyújt. Ha pedig a kezes szövetségi tag, fekvő birtok általi biztosíték nélkül is elfogadtatik, az általa már befizetett összeg $\frac{9}{10}$ -ed rész erejéig, kivéve, ha

T Á R C A.

A burokban születt.

— REGÉNY. —

Irta: S. F.

(12-ik folytatás.)

Áhítatos merengéséből — a domb másik oldaláról verődő — emberi hangok verék föl Martin bácsit. Nughatatlankodni kezdett; fölkelte fekvőhelyéből, s puskáját vevé kezébe, urnőjéhez lépett közelebb. Legszálsó is azt hívé, hogy itt a bárónét fenyegeti veszedelem. Rempartiné e pillanatban fötemelő fejté.

— Szent! isten kiáltá meglepetve, hol vagyok én?

— Jól aludt nagyságod, mondá Martin bácsi, s nem merészelttem háborgatni.

— Szerencsétlen ember!

Most a domb másik oldaláról hangoz kacajt lehetett hallani.

— Nagyságos asszonyom! itt aligha veszedelemben nem vagyunk, mondá halkán a vén vadász.

Rempartiné meglepetve tekintett maga körül szélylyel, midőn a kacagást hallotta, ösztönszerűleg fegyveréhez kapott. Pillanat alatt elképzelé, hogy a legrendkívülibb esetben sem történhetik vele egyéb, mint hogy valami kaland-hős rabja lesz. S a szép nő idegei e gondolatra korántsem jöttek borzongásba. Fegyverét mind a mellett, némi félelemmel szorongatá kezében.

Még eddig azonban, csak hangokat hallottak; mert a domb, melynek tövénél állottak, mindent eltakart előlük.

— Nem tudom, miféle emberek lehetnek, s mit kereshetnek ezek itt ilyenkor, mondá halkán Martin bácsi.

— Maradj veszteg öreg, én tudod, hogy érdeklő-

döm az olyan dolgok iránt, mik itt történhetnek, s ugy látszik, hogy mi itt nem is vagyunk még észrevéve, — mondá Rempartiné és kilépett a bokor mellől, néhány lépést tett olyan irányban, hogy a domb másik oldalánál beszélgetőket szemügyre vehesse. — Itt éppen e percben lobbant föl a tűz, melynek világa mellett három uriasan öltözött embert lehetett észrevenni.

— Már jönni kellene neki, mondá a cimborák egyike.

— Még holnap sem jönné, mondá a másik, ha csak sejténé is, hogy itt halál várakozhatik reá.

— Nekem tetszik ez a multság, mondá érdekelten a harmadik.

És Rempartiné, — Ei csak néhány lépésre volt ezektől az emberektől, s minden szavukat hallhatá, — szüntén azt mondá magában, hogy neki is tetszik ez a multság.

— És a holt testtel mit fogunk csinálni? hangzott újból a kérdés a három idegen egyikének ajakáról. — Mit csinálunk? Hát hiszen a sasoknak és hollóknak is élni kell valamiből, mondá a másik.

Rempartiné idegeit hideg borzongás futá keresztül e furesa szövtálas hallatára; de érdekeltsége annál inkább fokozódott.

— Lódobogást hallok, mondá az egyik.

Egy a három közül a földre tette fülét s hallgatott.

— Ez ő, mondá, fölemelve fejté a földről.

Néhány percig ezután az idegenek közt csend állt be, Rempartiné pedig dobogó kebellet lépett hátra, valamit sugott a háta mögött álló vén szolga fülébe, ki szintén nem volt ment az érdekeltségtől. Azután a báróné egy vastag tölgyfa derekához támaszkodott, s ott várta be a történendőket.

Néhány perc mulva a lódobogás már egészen közel hangzott.

— Eredeti lesz, mondá a cimborák egyike, ha sarkantyut ad lovának, s tovább áll a nélkül, hogy velünk szóba állna.

— Ho-hó! Azt nem fogja tenni. Egy nagy athelata termetű ember állt föl a tűz mellől. — Ilyen kudarcot nem szeretnék megérni.

— Eh, mondá a másik, a báró nemes és mindenestre sokkal büszkébb ember.

Ez alatt ama óriás termetű ember elhagyá a tüzet s az erdő szélére ment ki, mely csak öt vagy hat lépésre volt a tüztől.

— Hopp! mondá kis idő mulva, a várt cimborá lovának kantárszját ragadva meg.

— Meg vagy háborodva? kiáltá a lovas, mennyire a csillagok fénye engedé, utonállója szemeközé nézett, ki gyalogosan is, majd fejet üthetett volna a lovassal.

— Báró ur, ön le fog szállni lováról.

A báró erőszakra gondolván, sarkantyut adott lovának, hogy tovább álljon. De a fickó, oly erősen tartá a lovat, hogy az mozdulatlan maradt ura ösztökélésére.

— De mit akar ön uram?!

— Nem rabolni.

— Mit akar hát?

— Hogy szálljon le lováról s jöjjön be ide, hol a tűz ég.

— Eh! mondá: menjen utamból, előre! Ostorával lovára vágott, de a fickó erősen tartá a szökni kész állatot.

— Erőszak tehát?

— Lovagi kötelességére akarjuk kényszeríteni.

— Mit kívánnak tőlem? kérdé a báró büszke, nyers hangon.

— Elégtételt azon légyottokért, melyeket ön egy ifju rovására tesz.

(Folyt. köv.)

maga már annyit kölcsönzött, és ha heti befizetésének gyakori elmulasztása miatt ellene aggály nem forog fen.

Ezen, a választmány által megbírálandó igazolások mellett is, földbirtoknál csak a valódi érték felerészéig, épületeknél pedig egy harmadrész erejéig terjedő kölcsön adathatik, stb.

Ezek azon föltételek tehát, melyek a segélyegylet kölcsönadásainál eljárási alapul szolgálnak. E paragrafusnál már az alakuló közgyűlésen többen aggodalmukat fejezték ki arra nézve, hogy, ha a segélyegylet, ily terhes meg-szorítások mellett adja kölcsöneit, alig leend, sőt nem is lehet hivatva oly értelemben oldani meg feladatát, mint azt a részvényesek legnagyobb részben remélték. Nevezetesen, így a segélyegylet — pusztán realis biztosíték mellett adván kölcsöneit — a személyes hitelt teljesen leszorítja a térről, holott éppen a személyes hitel volna az, mit a szövetkezetnek szem elől téveszteni, különösen a szegényebb osztály érdekében nem lett volna szabad, tekintve azon eszmét, melyben a segélyegylet szükségessége magyarázatot lel. Sokan azt mondják, hogy a segélyegylet, midőn részvényeseinek csakis az általok már részletenként tökécsített összeget adja ki vagyoni biztosítás nélkül, s más minden esetben, csakis realis biztosíték mellett; ily esetben a szövetkezet nem joggal viseli a „segélyegylet” címet. — Mert eltekintve, hogy alkalmat nyújt, különösen a szegényebb földművelő és vagyontalan iparosnak fíradalmas kézi munkája után beszerzett filléreit összegyűjteni, s ez által idők múlva egy kis tőkéhez jutni, eltekintve ezeket, vajjon midőn a személyes hitel teljesen meg van szorítva, azon részvényeseknek, kik vagyontalanok s nem egy könnyen, vagy a mai viszonyok közt egyáltalában nem találják, oly kezesre, ki érték birtokát le kötni engedi, s így kölcsönkérésnél haszontalan hivatkoznak becsületességre, szorgalmukra, ily részvényeseknek mi előnyt nyújt az egylet?

Valóban, ha az egylet érdekeit a személyes hitel egyáltalában nem kockáztatná, mi részünkről is örömmel fogának kezét a személyes hitelt pártolókkal; s sok és erős érveket tudnánk elősorolni véleményünk támogatására. Mert ha lehetséges volna, ezen szövetkezetnek — a részvényesekkel szemben — a hitel ápolása, biztosítása képezné a legnagyobb előnyt, a legfényesebb oldalát; mert hiszen ez, azok kezén is a tőkék forgását idézné elő, kik egyáltalában elvannak zárva minden kölcsöntől, s ez igen természetesen azt vonná maga után, hogy különösen a vagyontalan iparos s szegényebb kereskedő, ipartermelés, s kereskedését kissé tágabb körben

(ízhethető, s általában több haszonra tehetne szert. — S ez üdvös dolog volna, s talán kisebb kölcsönök-nél némi megszorítással lehetséges is volna gyakorolni. De, ha a személyes hitel elvitázhatlan előnye mellett; azután ennek hátrányát vetjük mérlegre, mi különben egyszerűen csak annyiból áll, hogy a személyes hitelnél az egylet érdekei nincsenek biztosítva, egy- és másik kölcsön vevőnél elveszhetnek az egylet pénzei, s ez nem lehetetlen; mert e különben szép eszmének az a szerencsétlensége, hogy hálátlan korcs fiakat szokott szülni, ha tekintjük, hogy mai napság már, kölcsönökkel, még vagyont biztosítás mellett sincs mindig teljesen megóva érdekünk: bizony alig lehet csak legkevésbé is kifogásolnunk a segélyegylet azon elvét, hogy: csakis realis biztosíték mellett fogja kölcsöneit adni. — Mert elvégre is, ha minden érdeken fölül állva fontolgatjuk előnyét hátrányát, mindkét hitelmódnak: bizony úgy találjuk azt, hogy az egylet érdekében csakis teljes biztosítékról lehet szó.

Itt pedig véleményünk szerint csakis az egylet érdeke és ez mindenek fölött. *) — s. —

Válaszra, viszon válasz.

„Hallgass vagy szaladj.” E jellemző és némely esetben sokat mondó közmondás nem minden következetesség nélkül jut eszünkbe, midőn jobb ösztönünk, egyszerűzetünk néha oly dolgokhoz is késztet szólni, melyeknél alig lehet a legnagyobb tapintatosság mellett is egy lépést az ember anélkül, hogy másook tiltott borodájára ne tegye lábát. — Éreztem e mondat súlyát, midőn a rom. kath. iskolai ügy érdekében, mint egyik ügybarát fölszólalni kötelességemnek láttam, s érzem különösen most, midőn fölszólalásom után elmaradhatlan porfelleget látom felém csapkodni. Azonban aki megfogta a harangkötélét, nem szokott előre attól megijedni, hogy a torony fejére szakad.

Tudtam azt, hogy fölszólalásom nem fog minden viszhang nélkül elhangzani, s azért el voltam készülve arra is, hogy a rom. kath. tanítótestület nem fogja agyon hallgatni az ügyet, mely a testületnek éppen úgy ügye, mint minden embernek, ki a népnevelés ügyét nemcsak ajkán, hanem szíven is hordozza.

A tanítótestület fölszólalásának helye van, s ha az a fölszólalás kellőleg volna indokolva, én minden ujhuzást kerülve hallgatnék; mivel

*) Épen lapunk zártakor vettük ama hírt, hogy a segélyegylet választmányja január 7-én közgyűlést fog összehívni, az alapszabályok kölcsönre vonatkozó pontjainak módosítására, a személyes hitel érdekében. Amennyiben az igazgatóság már a törvények értelmében felelős minden eljárásáért: mi a kellő korlátok között épen nem vagyunk ellenei a személyes hitelnél, kivált meg, ha ezen módosítás kizárólag azok érdekében történik, kikre cikkünkben mi is hivatkozunk. — s. —

azonban a „Szentesi Lap” legutóbbi számában közölt r. k. tanítótestület válasza — úgy amint az saját igényű szempontból össze van állítva — némi félreértésre adhatna okot, ez okból kötelességemnek ismerem a közleményre vonatkozólag viszonválaszul még némely dolgokat elmondani.

A közleményben ugyanis az vagyoni mondva, hogy én a vizsgálat alkalmával a gyermekek összeírása után, minden késedelem nélkül távoztam az iskolából, anélkül, hogy csak egy pár növendéket is kihallgattam volna, meggyőződve azoknak haladásáról.

Én fölszólalásomban nem is a jelenleg meg-ejtett vizsgálat eredményére fektettem valami nagy súlyt; ámbár némely osztályban jelenleg is elég nagy rendetlenség és tanulás hiány mutatkozott. Én a fölvetett kérdésben a tanórák csekélységére fektettem főszólyt; mert „meggyőződésem, hogy a tanórák szaporodása, az iskola növendékek haladását vonja maga után, s meggyőződésem támogatja azon tapasztalat, hogy más hitfelekezeteknél, hol több a tanórák száma; például a reformátusoknál, hol a tanítók nem idegenkednek télen hetenkint 30 órát, nyáron 36 órát tanítani, nemcsak, hogy a növendékek sokkal szebb haladást tanúsítanak, de a szülőket sem halljuk panaszkodni, mint nálunk, hol a szülők kötelességüket ismerve, ma szóbeli, holnap írásbeli panaszt adnak be az egyháztanács-hoz és kérvényezik, hogy iskoláinkban a tanítás és iskolai rend hiányos volta javíttassék. S ezen körülmény azt hiszem, hogy fölszólalásom mellett, mint indok többet nyom a latban, mint a tanítótestület által ellen érvül fölhozott tanfölgyleti dícséret, melyhez már tanügyi szempontból is igen sok szavunk lehetne.

Iskoláink gyarlóságára nézve alig szükség még egyebet fölhoznom, mint azt, hogy oly kath. szülők, kik lelkiismerettel szívőkön hordják gyermekeik iskolai nevelését, s nem azért küldik gyermekeiket iskolába, hogy azok egyáltalában iskolában, s ne otthon a nyakukon legyenek, hanem azért, hogy gyermekeik tanuljanak is valamit; többen jónak látják más vallásfelekezetű iskolába járatni gyermekeiket.

Hogy pedig a szülők iskoláinkat és gyermekeik haladását osztatlan figyelemmel kísérik és hogy azok előnyeiket megtudják különböztetni, bizonyítja, azon körülmény is, miszerint a fől-sőpárti kath. iskolába, hol a tanító ur nem az óra számát, hanem a gyermekek igényét, tanulási haladását veszi zsinórmértékül tanítói eljárásában — ide, több szüle a kisérből és alsópártról — a belső és sokkal közelebb eső iskolák elmellőzésével — küldi gyermekeit. — Ezek azon okok, melyek engem fölszólalni kész-

ALAMONTADE.

— Zschokke Henrik-től. —

Fordítja:

LERNER VILMOS.

(7-ik folytatás)

Meglepőleg hatott reám, hogy Antal ur házában mindenki szokatlan zavarral és nyugtalan arccal fogadott. Nagynéném elémbé jött, vállaimra tette kezeit, fájdalmasan és szánakozólag tekintett reám és megcsókolt; Mari, Antonia és Zsuzsánna gyengéd szeretettel és nyájasan fogták meg kezeimet, mintha vigasztalni akarnának.

— Nos hát mi baj? kérdé bátyám erős, büszke hangon. Általában jellemében — jámbor külsejének dacára — valami heroikus volt.

— Hisz tudjátok, hogy jó kereszténynek akkor kell legvigabbnak lennie, midőn fölötte a balsors hullámai legdühösebben csapnak össze. A sátánnak semmi hatalma sincs fölöttünk, és a jószágos gondviselés fejünk minden hajszálát megszámlálta; a hívőket fenyegető udvarnag sem áll a mindenható ur Isten hatalmán kívül!

Én elmondtam, hogy az egész jelenetből mit sem értek. — „Igazad van, Colas!” szölt az öreg. — „Engem is bosszant az aszonyok kétségbeesése. Montreval ur, az udvarnag egy órával ezelőtt egyik emberét azon parancsossal küldte ide, hogy holnap tíz óra tájban fölmenj hozzá a várba. — Ennyiből áll az egész. Nos hát, s mi ijesztő van ebben? — Ha lelkiismeretted tiszta, akkor minden félelem nélkül menj az udvarnaghoz, még ha vára maga a tátongó pokol volna is.

Egy közvetlenül, ily előkelő személyiségtől jövő parancs mindenesetre megijeszthette a kis molnárcsaládot. — Az udvarnag csak ritkán mutatkozott a nép előtt, és akkor is csak magas rangú tisztnek, nemesek és testőrök fényes és számos kíséretében. A nagyok

külső pompája és fénye a műveletlen néptömeget sokkal jobban félemlíti meg, mint azoknak tulajdonképi hatalma.

Másnap reggel a gyengéd anya reszkető kézzel hozta rendbe azon öltönyömet, melyben az udvarnaghoz valék menendő. — Én tölem telhetőleg vigasztaltam kedveseimet, kik miattam aggódtak.

— „Tíz óra, fiam!” mondá Antal ur. — „Menj Isten nevében. Mi imádkozni fogunk érte.”

Montreval udvarnag kabinetjében volt. Több mint másfél órányi várakozás után, egy egész sor szobában és termen keresztül vezettek hozzá. Egy öreges, némileg szikár testű, sötét aresbőrű ur lépett elé, kinek külseje parancsoló, szeme pedig fürkésző és átható tekintetű volt. Azon kiváló tiszteltől, melyet környezete irányában tanúsított, azonnal gyanítottam, hogy az udvarnaggyal állok szemben.

— Ohajtottam önt látni, Alamontade, e szavakkal fordult hozzám az udvarnag, — miután a montPELLIERI egyetem értesítőjében oly kiváló dícsérettel van föltüntetve. Csak használja föl szép tehetségét, önből derék, hasznavehető férfi válhatik és a jövőben én fogok önéről gondoskodni. Buzdításom ne tegye önt rátartóssá, hanem szorgalmasabbá. Ezután gyakran fogok fölöle tudakozódni. Tegyen meg mindent, hogy Bertollon ur, pártfogójának barátságát megtartsa, és mondja meg neki, hogy önt magamhoz hívtam.

Igy szölt az udvarnag. Ugy látszott, hogy rövid beszélgetésünk közben megnyertem tetszését. — Miután magamat kegyébe ajánlottam, siettem, hogy aggodó családomat megnyugtassam.

Otthon nagy örömet okozott a történet elbeszélése. S kevés idő múlva minden szomszéd és az egész város tudta, hogy az udvarnag mily megtisztelésre méltatott engem. — „Nem mondtam?” szölt nagybá-

tyám; „Isten az, ki a hatalmasak szívét irányozza! Az éj sötétéből emelkedik föl a sugárzó nap, és a le-típtrott kigyó és a fájdalom tövisei fölött ég felé magaslik a szent kereszt!”

Midőn Montpellierbe tértem vissza, Bertollon urat nem találtam hon, mivel kevés idővel megérkezésem előtt Castelnuban tartózkodó nejéhez utazott. Bána tosan és szomoruan álltam szobámban az elhervadt koszoru előtt. Sohajtózva susogtam Clementine drága nevét, és megcsókoltam a száraz füzért, mely egykor az ő gyenge ujjai közt virult. Szégyenlettem a könyvet, melyeket a meghiusult remény szemeimbe csalt, pedig e könyzapor könnyített szorongó keblemen.

— A télen át tehát ismét csak a koszoru és a pompás de Sonnes-ház egy keskeny része legyen örömeim és reményeim néma tanuja! — Talán a tavasz ékes gyermekeivel, a bűbajos virágokkal fog az én angyalom Montpellierbe érkezni! — folytatám monologomat önönmagam vigasztalva; és epedve tekinték a palotára, melyben akkor Clementine lakni fogna.

S ime! — az átellenes magas ablakok egyikében egy női alak állt, a gyász fekete fátyola folyt le rajta, és háttal volt felém fordulva. — Ütereim nem lüktettek, lélekzetem elállt, szemeim elhomályosodtak. — „Az nem lehet más, mint Clementine!” e gondolat vilgánt föl bennem; de én erőtlennül hanyatlottam ablakom párkányára, és nem volt erőm, nem volt bátorságom, hogy fölpillantsak és biztos tudomást szerezzek.

Midőn összeszedtem erőmet, fölegyenesedtem, és reszketve pillantottam a palota ablakára. A női alak most már arccal volt felém fordulva és ábrázatát fekete fátyol lengte körül. A szél enyelgett fátyla redőivel. Föllebbent. Clementinét láttam és éppen azon pillanatban, midőn ő is észrevenni látszott engem.

(Folyt. köv.)

tettek, melyeket a mult alkalommal elhagyván, ez alkalommal viszon válaszul kötelességemnek tartottam elmondani. Azt hiszem, hogy ily körülmények közt csak a szükségnek ad az kifejezést, ki a tanórák számának szaporítása mellett hangot emel.

Ami pedig a Szentesi Lap 51-ik számában általam közölt cikknek eredményét illeti, nem lehet ez alkalommal elhalgatnom azon körülményt, hogy: mégis csak sok igazság rejlik ama közmondásban, hogy: „hallgass vagy szaladj.”

Nagyságos főtitkarság apát és plébános ur nevezetesen a cikket elolvastván, egyházi tanácsulást hitt össze rögtön, azon szándokból, hogy az iskolaszék mondaná ki, miszerint az általam közölt cikk, ugy az iskolaszéket, mint ő nagyságát, valamint a tanítótestületet mélyen megsértette; azonban az iskolaszék — a kérdéses passust bírálta alá vévén — kijelentette, hogy ezt sértésnek nem tekinti, s elhatározta, hogy a tanrenden változtatni, s a tanórákat szaporítani fogja, melyeket 20-ról hetenként 25 órára emelt, s mivel ennek legcélszerűbbén való beosztását eszközölni csak is ugy tartható lehetőségesnek, ha az eddigi csütörtöki szünnapot, szintén felveszi a rendes tanidők közé, ennek keresztül vitelét elhatározta.

Nagyságos főtitkarság apát ur, mint elnök megértvén az iskolaszéknek eme akaratát, a gyűlés óhajításával szemben határozottan kimondá, hogy a csütörtöki napnak a tanórák közé sorozását megengedni nem fogja. — Azonban hála a felvilágosodás szellemének, az iskolaszék minden tagja érzi az ügy fontosságát, amiről szó van, ismeré ugy az elnök, mint az iskolaszék hatáskörét, s ebből engedni nem volt hajlandó. P. J. iskolaszéki tag hivatkozván a törvény azon pontjaira, melyeket az iskolaszéknek minden eljárásában szorosán szemelőlteni kell tartania, egyzersmind figyelmeztetvén elnököt, elnöki kötelességére, hogy a többség határozatát mondja ki; azonban elnök ezt nem tette, de mivel önkényét az ügy rovására érvényre emelni nem tudá, a gyűlésből távozott. — — —

Azonban az iskolaszék belátta, hogy ezen körülmény nem szolgálhat arra okul, hogy a törvényes térről letérjen, jogát feladja, felkérte V. J. világi elnök urat, hogy az elnöki szék elfoglalván a gyűlést vezesse. Világi elnök a gyűlés óhajításának engedvén, a kérdést feltette: s a csütörtöki napnak a rendes tan- napok közé való fölvételét a nagy többség határozatilag kimondta. — Tehát határozatilag kifejezést adott azon szükségnek, mit én e lapok 51-ik számában elmondtam.

Szentesen, dec. 27. 1876

Pásztor József.

Világ folyása.

A konferentia nem éppen sok eredményt képes fölmutatni a mult hétről. Ignatieff bizonyosan többet, amennyiben minden óhaját, ha valósitva nem látja is, de bizonyára kivételében nagyban elősegítve a diplomata urak határozatlan vagy egyáltalában meg nem magyarázható maguk tartása által. „A béke kedvéért” mindegyik engedményeket tesz, s a maszka csak markába nevet, hogy részint engedményeket, részint időt csikarhat ki, mely alatt készülődésait befejezhesse, hogy annál bizonyosabban keresztül vihesse hódítási tervét.

Sokféle utat és módot keres a konferentia a bajok megszüntetésére. Most meg már Bolgárországot Belgiummal akarta elfoglaltatni; melyről a következő brüsseli távirata tanuskodik; „A konstantinápolyi értekezlet részéről félhivatalosan tudtára adatott Belgiumnak a megállapodás, hogy Bolgárország megszállása véget a hatalmak őt kéri től 6000 embert küldeni. Belgium azonban minden foglalási tervet határozottan visszautasít, mert minden ilyen foglalást, ha lehetne is, csakis Törökországnak, mint önálló, főuri államnak határozott fölthetására tenne meg.

E távirat két igen lényeges dolgot bizonyít: a magas diplomaták tapogatózását és a belgák jog és törvény szeretetét. A magas diplomaták elfeledték azt, mit eme kis ország jogot és törvényt tisztelő, szerető kormányja nem hagyott ki a számításból, hogy Törökország souverain állam, melynek területét idegen hatalmasság serege nem szállhatja meg, ha csak a porta maga nem kéri föl erre. E ténnyel tehát a konferentia hallgatag azt is kifejezte, hogy elvileg elfogadja az okkupáció tervét.

Egy ránk nézve igen lényeges eset történt Belgrad alatt. N. i. az osztrák-magyar főkonsul hajójára löttek a várból s többeket meg is sebesítettek. Vréde herceg a miniszteriumtól rögtön fölvilágosítást és elégtételt kért. Az elégtétel már, — mint írják, — papíron meg is adatott. A szerb miniszterium lemondott. Hogy miért hozta Risztics ur ezt a roppant áldozatot, megfajtja a következő sz. pétervári távirat: „az osztrák-magyar külügyminiszterium által követelt minden föl-tételt teljesíteni kell.” — Ime, az intéző kezekre újra

ráismertünk. Hogy osztogattja ő a parancsot! hogy fitogtatja országokat fölfalni szerető jóakarát az a pályinka tömlő maszka miniszter! A maszka hódító politika napról napra élénkebb szinben tűnik föl, s mindinkább igaznak bizonyul a föltevés. Packázása az egyes hatalmakkal nem ismer határt. S viszonzásul mit tétünk mi? Azt, hogy időt szerzettünk Oroszországnak a hadi készülődésre Törökország ellen; módot nyujtottunk neki összes erejét összeszedni azon hódító politika érvényesítésére, mely bennünket ép oly közvetlenül fenyeget, mint a félhold birodalmát. — A háborút akartuk kikerülni, elodáznunk? Avagy azon esetben, ha a közvetlen szomszéd államok a harc szinhelejei lesznek, nem teljes erővel kell-e készen lennünk az orosz kancsuka ellenében? S politikánkkal mit nyertünk? Azt, hogy a lomha maszka hadtest elég időt nyert összpontosulni.

Meghívás.

Jövő év január 1-ő napján, este 7 órakor, az „Olvasó-egylet” saját helyiségében fölolvastást fog rendezni, melyre az egylet t. tagjait családjaikkal együtt ezennel van szerencsém meghívni.

Szentesen, 1876. decemb. 29.

Műdolovics János, v. elnök.

Helyi hírek.

— **Boldog új évet!** Lapunk megjelenésekor ez év utolsó napja virrad ránk. Leéltünk egy évet; de vajmi kevesen mondhatjuk el, hogy szerencsésen. Feledjük a multat siralmas magjaival; merítsük erőt, kitartást a kiállott szenvedésekből, mint az erős lelek meritene; nézzük a jövőt, mely biztató alakjával meg-megjelen előtünk. — Adja a magyarok istene, hogy a szerencsétlenség, a nyomor mindig távol legyenek lakásuktól, mert hiszen: „megbánnádná már e nép a multat s jövődőt.” Adja az ég, hogy mi is testben, lélekben megújulva, reményteljesen, erős elhatározással lépjük át az ó-év küszöbét.

— **Örömmel hozzuk olvasó közönségünk tudomására,** hogy: „Szentesen város multját képező történelmivázlattól,” mely művön Balogh János ur, több idő óta gondolkod, s különös előszeretettel dolgozik, mi előtt az egész művet, — mely minden szentesi polgárt méltán érdekelhet — sajtó alá rendezné: szerző ígérete folytán néhány érdekes részt, lapunk legközelebbi számaiban már hozni fogunk.

— **Hymen.** Reichlinger Henrik helybeli rőfös keskedő f. hó 24-én tartá kézfogóját Hofmann Regina kisasszonnyal Szolnokról.

— **A helybeli „48-as népkör”** jövő év jan. 7-én, Rambovszki dísztermében *jóteköny célú tánevigalmat* rendez, melynek fele tiszta jövedelme a török sebesültek javára fordittatik.

— **Az ujjonnan alakult „Segély-egylet”** f. hó 24-én tartá tisztújító közgyűlését. Megválasztottak: Kiss Zsigmond, igazgató; Bányai József, aligazgató; Soos Pál, titkár. Az igazgató-tanács tagjai: Sarkadi N. Mihály, Kristó N. Pál, Szűcs Dániel, Grünvald József, Tordai József, Balog János, Fülöp Lejos, Kajtár Lajos, D. Varga Sándor, Dózsa Béla, Táncos Sándor, Szépe Sándor, Khon Mór, Molec Károly, Antal János, Szeder János, Rác János, Cukkerman Károly. Feltüggyelő bizottság: Nyiri Sándor, Stammer Sándor, Pólya Ferenc, Cukkerman Bernát, Albertényi Antal, Kohn Gábor.

— **E helyen is felhívjuk az olvasó egylet t. tagjainak figyelmét az új év napján rendezendő felolvasásra.** Annysira szükséges nálunk a társadalmi élet élénkítésére minden egyes ilyen felolvasás, összejövét, hogy azt bővebben ajánlanunk sem kell. A választmány elhatározá, hogy azon esetben, ha a t. közönség pártolását fejezi ki megjelenésével, a felolvasásokat ismételtetni fogja. A beosztás ugyan az fog lenni, mint a kaszinóban; nevezetesen egy komolyabb tárgy felolvasás, szavaltat és végül a zenei rész.

— **Több oldalról történt felszólítás után** újságolhatjuk azoknak, kik örömmel gondolnak vissza a kaszinói felolvasásra s az ott töltött estékre, hogy az ily alakban beosztott és rendezett estélyek tovább folytatását a jelenlegi választmány minden egyes tagja óhajítja. S attól függ tehát, hogyan alakul meg az új választmány. És, ha történetesen változni fog is, hisszük, hogy az isme hasonlóképen pártolásra fog találni.

— **Kérjük mindazokat,** kik tépéseket készítettek, hogy a lehető legrövidebb idő alatt azokat vagy az elnöknek vagy a bizottság valamely tagjának szives kegynek átadni, a tömeges felküldést új év első napjaiban eszközölni kell.

— **Szerencse ránk nézve** hogy a hideg idők beálltak; szerencse különösen, hogy a hideg teljesti azt a munkálatot tisztai gátunkon, melyet magunknak kellett volna eszközölnünk. A napokban volt alkalmunk látni a gátat, mely a karozást s egyéb munkálatot sürögösen követel. A víz a folytonos esőzés miatt 19 lábat is meghaladta; nemcsak a gát tövét, hanem a gát oldalát is mosta már. Most már nincs a hirteleni bajtól mit tartanunk, a mennyiben a fagy szilárddá tette a töltést, s az elmosástól nincs igen sok okunk félni.

— **A f. hó 29-én tartott segélyegyleti v. ülésen** megválasztottak: Nyiri József pénztárnoknak, Gulyás László könyvelőnek. — (A választással teljesen megvagyunk elégedve; de elvégre is nem lehet szó nélkül elhallgatnunk a választmánynak azon eljárását, hogy a választást minden forma és kelléknélkül ejtette meg. Vagy mi szint hogy maga után az olyan eljárás, midőn — ha mindjárt a szentesi Segély egyletnél is — tisztviselőket választunk, anélkül, hogy ez nyilvános pályázat nyitás, közhíresztelés által mindazoknak tudomására hoznánk, kik kvalifikációjuknál fogva joggal léphetnek s talán léptek volna is a sorompóba. Szerk.) Ugyanezen v. ülésben kimondatott, hogy az

alapszabálynak a kölesőre vonatkozó részén változtatni szükségesnek látja, melyre nézve jövő évi jan. 6-ára egy rendkívüli közgyűlés hivatik össze.

— **Mint halljuk az alsóórten egy óz tartózkodik.** — A vadászok örülhetnek. Hejh! csak hogy az a baj, hogy nagyon kevés embernek van fegyver engedélye.

— **Az 1877-ik ében leg több adót fizetik (virülések)** összeállított névsora: Jurenák Ede, Kiss Pál, Kanász Nagy Imre, Leeb Máttyás, Sarkadi Nagy Mihály, Piti Pál, Horváth Ferenc, Kristó N. Imre, Főlegyházi T. István, Poikomándy Gábor, Soos Imre, R. Molnár János, Mezei Moór, Onody Sándor, Filó János, Sarkadi Nagy Antal, Vucsak János, Zsoldos Ferenc, Farkas Lajos, R. Molnár Sándor, Szeder János, Farkas Gedeon, Sarki Molnár Sándor, D. Varga Sándor, Burg Lajos, Vajda János, Dobosi Ferenc, Batik Sándor, Piti Mihály, D. Varga János, Bálint János, Sárdi János, Szathmári Ede, Rác Ferenc, Debrecenyi József, ifj. Vajda István, Polák Emánnel, Rác János, Polgár János, Polgár Sámuel, Héjja Ignác, Borsos Zsigmond, Stammer Sándor, Mees Balog Ferenc, Berényi Imre, Lakos Ferenc, Öreg Aradi István, Kátai Pál István, Dobray Sándor, Mees Balog Sándor, Jámor N. István, Csucs Ferenc, ifj. Lakos János, Kr. Nagy Pál, Cs. Lukács Ferenc, Kiss Zsigmond, Zsoldos János, H. Szabó János, Bartha János, Mátéfi Ferenc, Polgár Mihály, Dögei István, Friedmann Benjamin, Biró József, Piti József, Babós Sándor, Pap Ferenc, Cakó Ignác, Vecseri János, Kálmán József, Sarkadi Nagy Sándor, Kiss Ferenc, Szalay István, Sarkadi N. Ferenc, Biró István, Németh Lajos, Szóltai József, Váraday Lajos, Pintér András, Sarkadi Nagy István, Ciriák György, D. Vas István, Lakos István, Pap István, Mikec Imre, Sarkadi Nagy József, Kürti Bálint, Nagy József, Dr. Götzl Bertalan, Vajda Sándor, Murvai János, Juhász János, Sule Lajos, Kovács György, H. Szabó Sándor, Szeder Imre, Veres Lakos József, Tóth István. Póttagok: Sárdi István, Szalay József, Lakos György M. Balog István, Neuman Jakab, Traj Mihály, F. Nagy Mihály, Szoboszlai Sz. Mihály, ifj. Arady István, Vas Pál, Kálmán Ferenc, Bálint István, D. Szilágyi Sándor, Váci György, Sarkadi N. Ferenc, H. Szabó Ferenc, Szegi Mihály, Balog Benedek.

— **A szentesi íz. nögyelet 1876. évi zárszámvétele.** Bevétel: 1875. pénzmaradvány 37 frt 06 kr. Szentesi takarékpénztár ajándéka 5 frt. Szentes vidéki takarékpénztár ajándéka 5 frt 73 kr. A tagok által fizetett járulékok 134 frt 40 kr. Templombani ajándékok 2 frt 40 kr. Perselyből 29 frt 60 kr. Az egylet tőkéje utáni kamat 62 frt 12 kr. Kiadások: Rendes segélyül kiadatott 165 frt. Kiszédővada segélyezésére 30 frt. Közigazgatási költségekre 51 frt 50 kr. Pénztárállomány 29 frt 81 kr. Összesen: 276 frt 31 kr. Kelt Szentesen, 1876. decemb. 23-án Cukor Adolfné, elnök. Purjesz Nathán, titkár.

— **Értesítés.** Ecséri Mátyásnak IV. t. 712 számú háza eladó. — Kerekes Sándornak II. t. 749 számú háza eladó. — Horyát Bálintnak III. t. 39 számú háza berbe kiadó, vekerlaposi 9 hold herelődjé pedig eladó. — Bajkai Sándornak nagygyomási első oszt. földje eladó. — Sajó Sándor tanítónak IV. t. 9 számú háza kedvező feltételek mellett eladó. — Sárközi Jánosnak szt. lászlói 3 első oszt. földje vetéssel együtt egészen, vagy egyenként is kedvező feltételek mellett eladó. — Házy. Török Bálintnak szt. lászlói fél első oszt. földje eladó. — Martin Jánosnak bökényi egyrészlet, és alsó réti 4 részlet földje eladó. — Fekete János asztalosnak I. t. 552 számú háza kedvező feltételek mellett eladó. — Vecseri Jánosnak Donáton 3 hold földje van felszántva kukorica alá harmadába kiadó. — Szilágyi Imrénének II. t. számú háza eladó. — Ugrai Sándornak I. t. 555 számú házával két lakás kiadó. — Halász András I. t. 449 számú házával 2 padolt szoba, konyha kamra és tűzrevalós haszonbérbe kiadó. — Cukor Adolfné házával hibás csúves kukorica van jutányos áron eladó. — Bogya Istvánnak alsó réti tanyáján 2 bogya bóza, 1 bogya árpaszalmája és takarmánynak való polyvája van eladó étekezni lehet III. t. 18 számú házával vagy Váradai György megbízottjával. — Piti Pál és neje Insperger Terézia ellen, Hunyadi Oszkár abonyi lakos részére bíróság lefoglalt többrendbeli földek jövő 1877. év február 4-én d. e. 9 órakor árverésen el fog adatni.

Irodalom.

— **A „Magyarország és Nagyvilág”** 42-ik száma a következő változatot es érdekes tartalommal jelent meg: Szöveg: Nikolajevics Miklós nagyherceg, a déli orosz hadsereg főparancsnoka. — Az egyetlen arany. Elbeszélés. [Tolnai Lajos.] A tavali karácsony Tóth Edénél. [Mikszáth Kálmán.] Feszült várakozás. [F. J.] Agg-szűz karácsonya. [F. J.] Oláh örömlomás a Dunánál. A hamis választók büntetése New-Yorkban. — Egy boldogtalan nő. Beszély. [Turgenjev Iván.] Fővárosi tárcelével: Különféle karácsonyesték. [Porzó.] Karácsony. Költ. [Szász Károly.] Kis kert. Költ. [Vay Sarolta.] Különfélék. Sakkfeladvány. Képrejtvény. — Rajzok: Nikolajevics Miklós nagyherceg, a déli orosz-hadsereg főparancsnoka. Karácsony. Feszült várakozás. Agg-szűz karácsonya. Oláh örömlomás a Dunánál. Hamis választók büntetése New-Yorkban. — E lap előfizetési ára egész évre csak 10 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.

Meghívás.

A kaszinó rendes évi közgyűlését 1877. évi január 14-én délután 4 órakor fogja saját helyiségében megtartani, melyre az egylet t. tagjait ezennel meghívom.

A közgyűlés tárgyai:

- 1) Jelentés a lefolyt évről.
  - 2) Jelentés az 1876. évi számadásokról.
  - 3) Az 1876. évi számadások megvizsgálására nézve intézkedés.
  - 4) Fölmerülhető javaslatok, indítványok:
  - 5) Előjáróság választása.
- Szentesen, 1876. decemb. 29.

Csukás Benjámin, a kaszinó elnöke.

Főmunkatárs: Felelős szerkesztő:
Kovács Pál. Sima Ferenc.

